

J.H. Donnerschool (VSO), De Glind

Inhoud:

- **Mededelingen vanuit Qinas**
  - Vanuit de algemene ledenvergadering
  - Minisymposium Qinas
  - Thuiszitters
  - LwOO en PrO: verder zonder de RVC
  - Aanvragen van een herindicatie door het VSO
  - Het Papageno Huis 's Heeren Loo in Laren
- **Actuele stand van zaken Passend Onderwijs**
  - Interview met M. Dekkers (bestuurslid Koers VO): 'Schoolbesturen in positie als eigenaren van het samenwerkingsverband'
  - Veel gestelde vraag Passend Onderwijs: 'Mag een school een leerling weigeren omdat de school vol is?'

Mededelingen vanuit Qinas

Vanuit de algemene ledenvergadering

Net voor de kerstvakantie vond een algemene ledenvergadering (ALV) van Qinas plaats. De volgende thema's zijn besproken:

1. **Voortgang Productief Leren (PL):** Er wordt naar gestreefd om Productief Leren in een coöperatie-vorm onder te brengen. De betrokken leden zijn dan het VO, het MBO en de gemeenten (vertegenwoordigd door wethouders Klamer (Hilversum) en Verhagen (Huizen)). In de ALV is wel de zorg geuit of Rekenschap mogelijk bezwaar kan maken tegen deze constructie. Namens Qinas zal Kees Elsinga zitting nemen in het voorlopige bestuur van deze coöperatie. Op de begroting voor 2016 heeft Qinas €50.000,00 gereserveerd voor Productief Leren. € 30.000,00 van dit bedrag is een garantstelling vanuit het VO voor PL.

2. **Begroting 2016:** vanaf 1 augustus 2016 moet Qinas zelf het LwOO en PrO bekostigen. Het budget hiervoor is geijkt op 1-10-2012. Deze bekostiging valt onder de lichte ondersteuning. Eventuele groei van het LwOO en PrO zal dan ook ten koste gaan van het budget voor basisondersteuning 1A .

3. **Invulling herbestedingsverplichting en Tripartite-overeenkomst:**

In schooljaar 2015-2016 geldt de herbestedingsverplichting. Dit is een financiële verplichting richting het VSO dat ambulante begeleiding verzorgd. Het betreft hier middelen waarvan het bedrag is gepeild op het aantal LGF-leerlingen per 1-10-2013 op de VO-scholen.

Qinas heeft het bedrag van de herbestedingsverplichting ondergebracht in het 1B-deel. Dit zal door de gesloten contracten tussen de VO-scholen en de aanbieders van ambulante begeleiding verrekend worden. Uitzondering hierop is Stichting Elan die het her te besteden bedrag rechtstreeks van het samenwerkingsverband ontvangt.

De invulling van de tripartite-overeenkomst betekent dat vanaf 1 augustus 2016 de ambulante begeleiders die op 1-5-2012 in dienst waren en nu nog steeds in dienst zijn, een gegarandeerde werkplek moeten hebben.

Binnen Qinas zal een kleine commissie onderzoeken welke personen dit betreft en hoe het beste een helder beeld voor de komende jaren geschetst kan worden. In dit onderzoek zal ook aandacht zijn voor de VO-scholen tegenover de afname van de AB-diensten staan. Zowel de VSO- als de VO-scholen zullen een korte enquête ontvangen om de wensen en ambities te inventariseren.

***

Mini-symposium Qinas

Maandag 23 november 2015 vond het derde mini-symposium van Qinas plaats. Het Comenius College opende zeer gastvrij de deuren voor de genodigden: bestuurders, rectoren, afdelingsleiders en zorgcoördinatoren. De invulling kwam mede tot stand in samenwerking met de VO-raad als vervolg op hun visitatie eerder dat jaar. Bij aanvang is kort teruggeblikt op de vorige symposia. Daarna zijn de adviezen aan Qinas van Inspectie en VO-raad behandeld en is samengevat hoe Qinas een jaar Passend Onderwijs heeft beleefd.

Hoe is het bijvoorbeeld gesteld met het dekkend netwerk van Qinas? Tijdens het eerste mini-symposium in februari 2011 bleek dat het dekkend netwerk van Qinas vooral op de Utrechtse Heuvelrug lag. Vanuit het Gooi werd veel gebruik gemaakt van voorzieningen aldaar zoals het VSO in Bilthoven, Amersfoort en Soest. Nu, in 2015, heeft Qinas meer mogelijkheden dichterbij huis: autistische leerlingen worden binnen de extra ondersteuning opgevangen door het Erfgooiers College en College de OpMaat. Binnen de speciale ondersteuning bieden Mulock Huizen en het Elan College mogelijkheden, net als de DGO-groep bij De Trappenberg. De regiokaart wordt dus steeds vollediger!

Het percentage leerlingen dat naar het VSO gaat, is in de tussenliggende jaren niet echt gestegen. Zat in februari 2011 2,2% van alle VO-leerlingen op een cluster 3- of cluster 4-school, in oktober 2015 was dit 2%. Wel is een kleine stijging waarneembaar bij het percentage LwOO en PrO: in februari 2011 was dit resp. 5,2% en 1,4%; in oktober 2015 5,5% en 1,7%.

Er is geen wezenlijk verschil tussen het percentage meldingen per school bij de PlaatsingsAdviesCommissie (PAC) van Qinas van casussen waarbij men handelingsverleggen was in 2011 (toen nog BPC) en in 2015. Wel is sprake van een absoluut lager aantal leerlingen dat particulier onderwijs volgt. In 2011 waren dat 320 leerlingen, in 2015 242.

Na 1 jaar Passend Onderwijs moeten de rollen van de verschillende geledingen binnen een school nog wel verder uitgekristalliseerd worden. Scholen moeten zich bewust worden van het feit dat zijzelf het dekkende aanbod doen en niet het kantoor van Qinas. Qinas is immers het samenwerkingsverband van scholen die allen hun eigen rol in dat dekkend aanbod (moeten) hebben. De medewerkers van de scholen hebben zo ook een rol in het grotere geheel.

Tijdens workshops is vervolgens aan de hand van een aantal casussen gekeken naar de verschillende disciplines binnen de school en wie aan zet is in bepaalde situaties. De groepen waren eerst heterogeen van samenstelling om zo verschillende invalshoeken voor de casus te bepalen. Vervolgens is in homogene groepen gevraagd om richtinggevende uitspraken te doen. Dit leverde de volgende resultaten op:

- Scholen hebben de 'wil' om leerlingen op te nemen

- Scholen zitten goed op de relatie naar elkaar

- Communicatie is belangrijk: wie doet wat binnen de organisatie?

- Er moet een probleemeigenaar zijn: wie is dat? De teamleider, als spin in het web?

Dit moet in ieder geval duidelijk afgesproken zijn binnen de organisatie. Hier ligt een opdracht voor de scholen.

- Processen moeten helder beschreven zijn; zowel intern als onderling tussen verschillende scholen

- Het samenwerkingsverband (geen probleemeigenaar) kan wel als organisator een proces opstarten dat kan leiden tot een oplossing

- In de laag 'extra ondersteuning' lijken capaciteitsproblemen aanwezig te zijn

In goede sfeer is geconcludeerd dat we met z'n allen op de goede weg zitten maar dat het nu tijd is voor wat *finetuning* die vooral bestaat uit het duidelijk maken en helder omschrijven van de verschillende rollen binnen de schoolorganisaties: wie is verantwoordelijk voor wat als het gaat om zorgplicht? Dit is een opdracht voor de afzonderlijke scholen.

****

Thuiszitters

In januari heeft Qinas de Inspectie een overzicht van het aantal thuiszitters gegeven. Het betreft een periodiek verzoek van de Inspectie. Hoeveel thuiszitters zijn er nu eigenlijk in de regio?

Om dit te kunnen bepalen, moet eerst de definitie 'thuiszitter' helder zijn. Op de peildatum van 15 januari 2016 heeft Qinas 4 thuiszitters conform de definitie van de Inspectie: een leerplichtige leerling, ingeschreven bij een schoolbestuur van Qinas en langer dan vier weken ongeoorloofd verzuim.

Het betreft 3 jongens (17, 16 en 12) die niet meer naar school willen; ze liggen de hele dag in bed of komen niet van de bank. Ouders hebben absoluut geen vat op de gang van zaken. Hulpverlening is ingeschakeld (gezinsvoogd, Veilig Thuis) en ook hebben de jongens een PV (proces verbaal) via Leerplicht gekregen. Al deze interventies hebben nog geen succes opgeleverd.

De vierde thuiszitter betreft een meisje van 14 dat met angststoornissen kampt. Op dit moment loopt zij een traject van voorzichtigte terugplaatsing naar het onderwijs. Dit lijkt een positief resultaat op te leveren.

Binnen de regio had het VO 2 absoluut verzuimers. De definitie van een absoluut verzuimer is een leerling die (nog) niet staat ingeschreven bij een schoolbestuur van Qinas, terwijl hij/zij wel in de regio woont.

Het betreft hier een langdurig ziek meisje dat gezien haar lichamelijke gesteldheid geen onderwijs kan volgen. Haar conditie is onlangs verergerd waardoor zij nog nauwelijks belastbaar is. De ouders hebben er nu voor gekozen om deze leerling via schriftelijk onderwijs het vwo-programma te bieden. De andere absoluut verzuimer was een leerling die net in de regio was komen wonen door een verhuizing van de ene naar de andere (gescheiden) ouder. Voor deze leerling is inmiddels ook een passende plek op een VO-school gevonden.

Ontheffingen en vrijstellingen

Het RBL (Regionaal Bureau Leerlingzaken) registreert de vrijstellingen op grond van artikel 5a, b en c van de Leerplichtwet. Het RBL deelt elke twee maanden de overzichten met het samenwerkingsverband. De huidige populatie vrijstellingen wordt in een gezamenlijke overlegcyclus tussen RBL en Qinas doorgenomen op haalbaarheid van een onderwijsplek voor deze leerlingen. Dit heeft nog niet geleid tot een aanpassing van een vrijstelling.

In ons samenwerkingsverband leidt dat tot het volgende overzicht per 15 januari 2016:

Categorie	Aantal	Details	Leeftijdscategorie
art.5a Lichamelijke of psychische gronden	16	9 permanent	13 t/m 18
art.5b Bezwaar tegen de richting	0	n.v.t.	13 t/m 18
art.5c In buitenland ingeschreven	29	27 gezinnen	13 t/m 18

Brief staatssecretaris Dekker

In de brief (d.d. 3 februari 2016) van Sander Dekker aan de Tweede Kamer over thuiszitters worden de termen opnieuw gedefinieerd. Vanaf dat moment is de terminologie als volgt:

Er zijn twee soorten verzuim: relatief verzuim en absoluut verzuim.

1. Relatief verzuim: leerlingen zijn wel ingeschreven bij een school, maar bezoeken deze niet voor kortere of langere tijd (spijbelen). Hieronder valt ook de categorie 'langdurig relatief verzuim': ingeschreven leerlingen die langer dan 4 weken ongeoorloofd verzuimen.
2. Absoluut verzuim: deze leerlingen staan niet ingeschreven bij een school.

Binnen het samenwerkingsverband moeten deze groepen zo klein mogelijk worden gehouden; eigenlijk moeten het er nul zijn. Maar gezien de bovenstaande, huidige thuiszitters bij Qinas is een passende onderwijssetting niet altijd het juiste antwoord op een probleem.

Andere thuiszitters

Binnen de regio Gooi & Vechtstreek is nog een groep leerlingen die aandacht behoeft, namelijk de thuiszitters die eigenlijk onder de relatief verzuimers vallen, maar niet ongeoorloofd afwezig zijn. Het gaat hier om een groeiende groep leerlingen die thuis komen te zitten vanwege psychische problematiek. Bijvoorbeeld leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum die te veel prikkels en stress ervaren op hun huidige VO-school. Deze leerlingen raken hierdoor steeds meer uitgeput en vervallen zo gemakkelijk in langdurig ziekteverzuim.

Op initiatief van Jeugd Gezondheidszorg (JGZ) zullen Qinas, Unita (swv PO) en JGZ binnenkort over deze problematiek spreken. De bevindingen zullen gemeld worden in een volgende nieuwsbrief.

****

LwOO en PrO: verder zonder de RVC

Met LwOO en PrO krijgen de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een kans. Voor deze ondersteuning is wel een zogenaamde LwOO- of PrO-beschikking nodig die tot voor kort werd afgegeven door de Regionale verwijzingscommissie (RVC). Nu LwOO en PrO zijn ondergebracht in Passend Onderwijs binnen de zogenaamde lichte ondersteuning zijn de RVC-s opgeheven. Het afgeven van een beschikking gebeurt nu door het samenwerkingsverband (met uitzondering van de swv-en die gekozen hebben voor opting out).

Qinas heeft ervoor gekozen om de bestaande situatie/route nog twee jaar te handhaven waarbij de PAC de taak van de RVC over heeft genomen. Dit betekent dat de basisscholen de LwOO- of PrO-beschikking aanvragen volgens de manier die we nu al 7 jaar volgen. Wanneer de leerling voldoet aan de (nog steeds dezelfde) eisen (als voorheen), kan de PAC een LwOO- of PrO-beschikking afgeven.

In de praktijk betekent dit dat er vanuit het samenwerkingsverband minder nadruk hoeft te liggen op de formulering van de motivatie in het D-gedeelte; iets waar de RVC altijd erg druk mee was. Nu wordt meer inhoudelijk gekeken naar de motivatie en naar wat de basisschool in het verleden heeft gedaan om aan de leerachterstanden van de leerling te werken.

Wanneer LwOO of PrO wordt toegekend door de PAC, kan de LwOO-/PrO-school van inschrijving de bekostiging tegemoet zien. De bekostiging verloopt via DUO en geldt voor de leerlingen met een dergelijke beschikking op die school, ongeacht waar de leerling vandaan komt. Dit is dus een andere systematiek dan voor een TLV geldt. Bij een TLV wordt uitgegaan van het woonplaatsbeginsel.

De bekostiging LwOO of PrO komt uit het budget 'lichte ondersteuning' waar ook de vergoeding voor het 1A-deel uit de ondersteuningspyramide van Qinas van bekostigd wordt. Groei van het LwOO zal een daling van de 1A-vergoeding betekenen.

Het 1B-deel wordt (net als de VSO-bekostiging) betaald uit de 'zware ondersteuningsmiddelen' die Qinas van DUO krijgt. Hier geldt dat een stijging van het VSO leidt tot een daling van vergoeding van het 1B-deel dat scholen krijgen. Deze betalingsystematiek is zo door DUO geregeld. Qinas heeft hier geen invloed op anders dan het voorkomen van onverwachte fluctuaties.

De LwOO-/PrO-procedure is op dit moment volop aan de gang en geeft tot op heden geen bijzonderheden.

****

Aanvragen van een herindicatie door het VSO

Veel leerlingen binnen het VSO zitten daar met een oude REC-beschikking. Deze beschikkingen lopen over het algemeen komend schooljaar af. De VSO-school moet dan een nieuwe beschikking bij het samenwerkingsverband aanvragen: de Toelaatbaarheidverklaring (TLV). De leerlingen van de VSO-scholen die in de regio Gooi & Vechtstreek wonen krijgen hun TLV van Qinas.

De VSO-scholen die deze leerlingen onderwijs bieden, moeten de TLV aanvragen. Om geen onnodige bureaucratie te creëren zijn met de VSO-scholen afspraken gemaakt om dit via een versnelde procedure te doen. Dus anders dan bij nieuwe TLV-aanvragen hoeft geen volledig aanvraagformulier ingevuld te worden. De VSO-scholen vullen het voorblad in met de NAW-gegevens van de leerling en het BS-nummer. Verder sturen ze het OPP mee (dat de school verplicht heeft voor iedere VSO-leerling) en een kopie van de oude REC-beschikking. De ambtelijk secretaris van de PAC verwerkt de gegevens en zorgt voor een TLV die bij DUO geregistreerd kan worden voor de bekostiging.

Wanneer een leerling overstapt van het SO naar het VSO, van VO naar VSO of wanneer een REC-indicatie omgezet moet worden naar een andere bekostigingscategorie dient wel het aanvraagformulier TLV ingevuld te worden en volgt de procedure van bespreking binnen de PAC.

Wij hopen hiermee aan de wens tegemoet te komen vanuit het VSO om geen overbodige bureaucratie op te tuigen voor leerlingen waarvan het evident is dat zij op het VSO zitten.

****

Het Papageno Huis van 's Heeren Loo

Werken of een studie volgen hoort bij een zo normaal mogelijk leven. Maar voor mensen met autisme is dit niet altijd vanzelfsprekend. Voor hen biedt 's Heeren Loo in het Papageno Huis werk- en leertrajecten en dagbesteding.

Mensen met autisme hebben niet altijd de vaardigheden om volledig mee te draaien in het gewone leven. Soms hebben zij ook een licht verstandelijke beperking. Omgaan of contact maken met anderen, communicatieve vaardigheden en een goed voorstellingsvermogen zijn zaken waar zij vaak moeite mee hebben, maar dit kunnen zij wel ontwikkelen en leren. Zij zijn vaak creatief en gepassioneerd, maar weten niet hoe ze daar mee om moeten gaan.

In het Papageno Huis begeleidt 's Heeren Loo deze mensen naar een zo zelfstandig mogelijk leven. Door hen vaardigheden aan te leren, te werken aan hun eigenwaarden en werk- en leerervaringen op te laten doen. Zo kunnen ze in de toekomst wellicht doorstromen naar een baan of een (vervolg)opleiding.

Het Papageno Huis is een samenwerking tussen 's Heeren Loo en de Stichting Papageno. Om er een studie te volgen, werkervaring op te doen of deel te nemen aan de dagactiviteiten is een beschikking nodig. Deze beschikking bepaald hoeveel en welke zorg er nodig is. De medewerkers van het Papageno Huis kunnen hier meer over vertellen.

De Stichting Papageno is opgericht door Jaap van Zweden en zijn vrouw Aaltje die in hun hun gezin met 4 kinderen een zoon met autisme hebben. De voltooiing van het Papageno Huis te Laren is onder andere aan hun te danken. Voor meer informatie:

www.stichtingpapageno.nl. U kunt ook bellen met 's Heeren Loo (klantenservice: 088-0369030).

****

Actuele stand van zaken Passend Onderwijs

‘Schoolbesturen in positie als eigenaren van het samenwerkingsverband’ Interview met Marieke Dekkers, bestuurslid Koers VO

(bron: Nieuwsbrief Passend Onderwijs)

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn andere organisaties dan de scholen die er deel van uitmaken. Toch is er bij de inrichting van de samenwerkingsverbanden vaak voor een rechtsvorm en bestuursmodel gekozen waarmee die schoolbesturen bekend zijn vanuit hun eigen onderwijsorganisatie. In de tijd van de te behalen deadlines voor samenwerkingsverbanden was dat misschien wel zo praktisch. Maar volgens Marieke Dekkers is het niet per se de beste keuze voor de governance.

Marieke Dekkers deed onder begeleiding van prof. dr. Edith Hooge onderzoek naar 'good governance' in samenwerkingsverbanden en ontwikkelde een aanzet tot een governancecode specifiek voor deze nieuwe organisaties. Niet onbelangrijk, omdat schoolbesturen daarin vaak meerdere, mogelijk conflicterende rollen hebben: naast eigenaar ook afnemer, leverancier, bestuurder of toezichthouder. Vrij vertaald: hoe ga je om met tegenstrijdige belangen en hoe voorkom je verwarring over de rollen bij de deelnemers aan het samenwerkingsverband? Hoe ga je goed om met het verschil tussen het instellingsbelang en het belang van de gezamenlijke, maatschappelijke opdracht, waarbij dekkend en passend aanbod voor alle leerlingen centraal staat?"

Wat zijn samenwerkingsverbanden eigenlijk voor organisaties?

"Dat is op zich al een bijzondere vraag. Want als het om samenwerkingsverbanden gaat, wordt meestal niet benadrukt dat het om een organisatie gaat, maar dat ze een opdracht meegekregen hebben. Het staat wel duidelijk in de wet: ze moeten als rechtsvorm (en dus juridische eenheid) passend onderwijs realiseren. Maar een eenduidige en volledige definitie van dit nieuwe type organisatie ben ik niet tegengekomen."

Hoe heeft dat uitgekapt in de periode dat de samenwerkingsverbanden opgericht werden?

"Toen de schoolbesturen mijlpalen moesten halen om de samenwerkingsverbanden op te richten, kozen ze vaak voor de stichting als rechtsvorm. In een enkel geval werden het verenigingen of coöperatieve verenigingen met een positie voor leden. Het lijkt erop dat vooral voor de stichtingsvorm is gekozen omdat men in onderwijsland meestal gewend was om op die manier georganiseerd te zijn. En misschien ook omdat het gemakkelijker in te richten is dan een vereniging. Maar er is een belangrijk verschil: samenwerkingsverbanden hebben in tegenstelling tot scholen en andere organisaties in de semipublieke sector, zoals zorginstellingen en woningcorporaties, nu juist wél aanwijsbare eigenaren: de schoolbesturen. Het is daarom goed om te kijken naar hoe die vergelijkbare organisaties eruit zien als het om de rechtsvorm gaat."

Zijn er rechtsvormen waarbij dat risico op belangenverstremming en rolverwarring minder groot is?

"Als je naar de private sector kijkt, dan heb je de NV en de BV, elk met hun eigen aandeelhouders, die je kunt vergelijken met leden van een vereniging. De aandeelhouders bieden tegenwicht aan het bestuur en toezicht. Er ontstaat een machtsbalans. Samenwerkingsverbanden bevinden zich niet in de private sector, maar in de semipublieke sector, waardoor je in de vergelijking uitkomt bij de rechtsvormen vereniging of coöperatieve vereniging. Een vereniging kent leden met een positie in de algemene ledenvergadering als het hoogste orgaan, zoals de aandeelhouders gepositioneerd zijn in een bedrijf. Schoolbesturen kunnen in die algemene ledenvergadering hun eigen instellingsbelang naar voren brengen. Dit is een belangrijk gegeven, omdat er vele afzonderlijke organisatiebelangen zijn waar een samenwerkingsverband rekening mee moet houden. Als de belangen tegengesteld blijken te zijn en consensus is ver weg, is het lastig om besluiten te nemen. Wordt gekozen voor een onafhankelijk bestuur, dan kan dit orgaan de verschillende belangen afwegen en die besluiten nemen die passen bij de maatschappelijke, bovenbestuurlijke opdracht van het samenwerkingsverband. Een scheiding van bestuur en toezicht, het Raad van Toezicht-model, maakt ten slotte de optimale governance-structuur compleet.

Moeten al die stichtingen nu om?

"Wat ik vooral zou willen bereiken is dat overal de dialoog gezocht wordt, en de belangentegenstellingen worden benoemd. Uiteindelijk kan een formele structuur helpen op het moment dat je daar klaar voor bent. De rechtsvorm vereniging, met een onafhankelijk bestuur biedt een optimale structuur voor good governance, waarin zowel het instellingsbelang als het belang dat de instelling overstijgt een plek heeft. Dan gaat het om de structuur, maar goed bestuur betekent vooral ook de juiste governance-cultuur. Hoe is het gedrag van de eigenaren, bestuurders en toezichthouders in het samenwerkingsverband? Is er sprake van een open bestuurscultuur waarin over behoorlijk gedrag kan worden gesproken, en gebeurt dat ook?"

Je hebt ook een governancecode gemaakt, specifiek voor de samenwerkingsverbanden.

"Dit heb ik gedaan omdat de huidige codes voor de sector funderend onderwijs onvoldoende passend zijn voor het goed besturen van samenwerkingsverbanden. Zo is het verzorgen van onderwijs geen kerntaak van het samenwerkingsverband, noch draagt een samenwerkingsverband verantwoordelijkheid voor onderwijskwaliteit op instellingsniveau. Mijn aanpak? Eerst heb ik een definitie van samenwerkingsverbanden gemaakt (zie onder dit artikel), zodat duidelijk is welke aspecten een samenwerkingsverband typeren. Van daaruit heb ik gekeken naar welke governancecodes behulpzaam zijn

voor NV's, BV's en (coöperatieve) verenigingen. Uiteindelijk heb ik vier governancecodes uit de private en (semi)publieke sector geanalyseerd, met verschillende experts gesproken en de uitkomsten getoetst aan een aantal samenwerkingsverbanden. Met deze code kunnen samenwerkingsverbanden het gesprek aangaan: 'Gelden de beschreven principes voor ons samenwerkingsverband als geheel en ook voor voor mijzelf als eigenaar, bestuurder, toezichthouder of (belangrijke) functionaris in het samenwerkingsverband? En als dit niet zo is, wat doen wij dan anders om wel aan goed bestuur in het samenwerkingsverband te voldoen? Zie de code als een uitnodiging tot debat en als een instrument om na te denken over governance.'

Conclusie: we kunnen wel zeggen dat samenwerkingsverbanden bijzondere organisaties zijn.

"Ja. Je moet beseffen dat het interbestuurlijke organisaties zijn met een bovenbestuurlijke opdracht. En dat het eigenaarschap aanwijsbaar bij de schoolbesturen ligt. Als je daar zo maar overheen vliegt en denkt: 'Dit is de opdracht en dat doen we even met z'n allen', dan is dat een gemiste kans. Je moet er gewoon goed over nadenken."

Marieke Dekkers heeft in 2015 onder begeleiding van prof. Dr. Edith Hooge een onderzoek gedaan naar governance van samenwerkingsverbanden en ontwierp een Code Goed Bestuur Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs. Zij studeerde in december 2015 cum laude af als master of management in education. Dekkers is lid van het college van bestuur van samenwerkingsverband Koers VO in de regio Rotterdam.

Dekkers' definitie van een samenwerkingsverband passend onderwijs luidt:

'Een samenwerkingsverband passend onderwijs is een bij wet verplichte organisatie die als rechtspersoon staat geregistreerd, opgericht door bevoegde gezagsorganen (schoolbesturen). De organisatie samenwerkingsverband is hiermee een interbestuurlijke organisatie met een bovenbestuurlijke opdracht vanuit een breder doel ten behoeve van passend onderwijs aan leerlingen en hun ouders (beneficiënten), wat niet door de afzonderlijke schoolbesturen te realiseren is. Het eigenaarschap van de organisatie ligt aanwijsbaar bij de schoolbesturen. De organisatie heeft een eigenstandige opdracht, waarbij de kwaliteit van het resultaat van de opdracht van invloed is op en wordt beïnvloed door schoolbesturen en hun schoolorganisaties. De organisatie samenwerkingsverband passend onderwijs kent vele stakeholders. Een samenwerkingsverband passend onderwijs kent een bestuurlijke functie, een toezichtsfunctie, een eigenaarsfunctie en afzonderlijke medezeggenschapsfuncties voor zowel beneficiënten en stakeholders, als voor medewerkers van de organisatie'.

****

Veel gestelde vraag over Passend Onderwijs:

Mag een school een leerling weigeren omdat de school vol is?

Een school mag een leerling weigeren als de school vol is. Maar... een school moet altijd een consequent en transparant toelatingsbeleid voeren. Daarbij hoort dat het toelatingsbeleid ook voor de ouders toegankelijk is.

Transparant toelatingsbeleid

De school kan bijvoorbeeld in de schoolgids en/of op de website van de school een toelichting geven over het

beleid. Wanneer er te veel aanmeldingen zijn, moet de school op een transparante wijze handelen. Als de school vol is, moet het voor ouders duidelijk zijn hoeveel plaatsruimte er op de school is en hoeveel aanmeldingen er zijn. Ook moet voor ouders altijd transparant zijn dat de aanmelding van hun kind op gelijke wijze is behandeld als alle andere aanmeldingen. De school kan bijvoorbeeld loting toepassen of de eerste aanmeldingen plaatsen en daarna werken met een wachtlijst. De school mag ook voorrangregels toepassen zoals broertjes-zusjes-regelingen of voor bepaalde postcodegebieden.

Niet toegestaan beleid

Beleid dat leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte benadeelt ten opzichte van overige leerlingen, is niet toegestaan. Ook niet toegestaan is bijvoorbeeld beleid dat een maximum stelt aan de toelating van het aantal leerlingen dat extra ondersteuning nodig heeft, of beleid dat erop is gericht om voorrang te geven aan leerlingen zonder extra ondersteuningsbehoefte.

Als een school vol zit en ouders melden hun kind (schriftelijk) aan, dan heeft het schoolbestuur geen zorgplicht in het kader van passend onderwijs voor deze leerling. Ook niet als het schoolbestuur de leerling op een wachtlijst plaatst. Maar het mag nooit zo zijn dat een samenwerkingsverband geen passende plaats biedt aan een leerling met extra ondersteuningsbehoefte. Er is dan namelijk geen sprake van een dekkend ondersteuningsaanbod.

****

Passend Onderwijs: gedifferentieerd lesgeven!!

